

KOMPLEX TERVEZÉS I.

2025/26. 2. FÉLÉV

ALAPADATOK			
TANTÁRGY NEVE	KOMPLEX TERVEZÉS I.		KOMPLEX DESIGN 2.
TANTÁRGY KÓDJA(I)	YAXKO2FBLF		
SZERVEZETI EGYSÉG	Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Építészmérnöki Intézet		
SZAK, TAGOZAT	építészmérnök BSc		Levelező/"F" tanterv
TANTÁRGYFELELŐS OKTATÓ (Tárgyat irányító oktató)	Dr. habil. Krizsán András DLA, egyetemi docens	krizsan.andras@ybl.uni-obuda.hu	fogadóórāja a szorgalmi időszakban: a honlapon közzétéve az esetleges változások, egyébként kedd 15-16, e-mailen egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-mailen egyeztetve.
OKTATÓK, ELŐADÓK	Futó Lili, óraadó	futo.lili@ybl.uni-obuda.hu	fogadóórāja a szorgalmi időszakban: a honlapon közzétéve e-mailen egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-mailen egyeztetve.
	Szabó Kristóf, óraadó	szabo.kristof@ybl.uni-obuda.hu	fogadóórāja a szorgalmi időszakban: a honlapon közzétéve e-mailen egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-mailen egyeztetve.
	Váradi Balázs, óraadó	varadi.balazs@ybl.uni-obuda.hu	fogadóórāja a szorgalmi időszakban: a honlapon közzétéve e-mailen egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-mailen egyeztetve.
			fogadóórāja a szorgalmi időszakban: a honlapon közzétéve e-mailen egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-mailen egyeztetve.
ELŐKÖVETELMÉNY	Komplex 1.		
ELŐADÁSOK SZÁMA	1 óra		
TANTERMI GYAKORLAT/ LABORGYAKORLAT (HETENTE)	3 óra, 2 hetente		
TEREP- ÉS TANÜZEMI GYAKORLAT	0 óra		
SZÁMONKÉRÉS MÓDJA	Előadáson és konzultáción való részvétel. Tervezési feladatok határidőre történő elfogadott teljesítése. Évközi bemutatók, prezentációk azonnali értékeléssel. Félév vége, feladat beadása (feltöltés moodle-online felületre) és bemutató prezentáció. Érdemjegy a gyakorlatvezető javaslata alapján az évfolyamfelelős véglegesítésével kialakított érdemjegy.		
MEGSZEREZHETŐ KREDITPONTOK	6 kredit		
TANTÁRGY FELADATA, RÖVID LEÍRÁSA	Feladat: Települési archetípusok és kortárs újra értelmezések, Magyarország eltérő termelési tájain. Absztrakt: A kortárs magyar vidék térbeli és társadalmi kihívásai, a klímaváltozás, az agrárgazdaság szerkezeti átalakulása, a demográfiai elvándorlás és a digitális infrastruktúra megjelenése, régióspecifikus tipológia-alapú építészeti válaszokat követel. A félév célja a Vidékfejlesztés 4.0 koncepciójának építészeti értelmezése egy Balaton-felvidéki faluközösség példáján. A kutatás alapú tervezési folyamat központi kérdése, hogy miként válhat az építészet a vidéki térségek működésének hordozójává, nem pusztán formaképző, hanem infrastrukturális, közösség szervező és ökológiai közvetítő szerepben. Kutatási kérdésfeltevések: · Hogyan írható le a tanya, a zsákfalú és a falu-közösség mint eltérő térbeli logikák fenttartható ökológiai rendszerként? · Milyen építészeti eszközökkel válhat a mozaikosság (Balaton-felvidék) nem hátránnyá hanem szervező erővé? · Miként integrálhatók a digitális infrastruktúrák, autonóm energetikai és vízrendszerek valamint a helyi termelés az építészeti koncepcióba anélkül, hogy az építészet technológiai illusztrációvá válna? · Létezik-e olyan kortárs vidéki építészeti nyelv, amely egyszerre képes		

	tipológiai kontinuitást és radikális adaptivitást megjeleníteni? Tervezéselméleti megközelítés: A szemeszter módszertana a research by design elvére épül, amelyben az építészeti terv nem pusztán végtermék, hanem érvelési eszköz. A tervezés során a hallgatók: · tipológiai elemzést végeznek (birtok központ, falu, mezőváros) · feltárják a táji infrastrukturális és társadalmi összefüggéseket · időalapú adaptív térmodelleket dolgoznak ki · az épületet nem objektumként, hanem rendszerként értelmezik A tervezés fókuszában nem ikonikus épületek, hanem udvarok, közösségi magok, feldolgozó-terek, átmeneti zónák állnak, amelyek képesek lakhatási, termelési, közösségi funkciót egyesíteni. A félév során alkalmazott hívószavak (kulcsfogalmak): # autonóm infrastruktúrák # hibrid program # köztes tér # növekedés és visszabonthatóság # tájba-ágyazott építészeti rendszer Várt eredmények, konklúzió: A félév végére a tervezési munkák nem egyetlen „ideális” vidéki modellhez vezetnek, hanem beavatkozási hely-függő, eltérő, mégis összehasonlítható építészeti stratégiát fogalmaznak meg.
AJÁNLOTT SZAKIRODALOM	Krizsán András - Somogyi Győző; A Balaton-felvidék tájba simuló népi építésze; Krizsán András; Balaton-felvidéki építészeti útmutató; Reischl Gábor; Mezőgazdasági építészet; Haba Péter; Ipari Építészet 1945-1970, Peter Zumthor; Atmospheres 2006, Rem Koolhaas; Content, Yona Friedman; Pro Domo, Kisho Kurokawa; The Philosophy of Symbiosis, Michael Hensel and Achim Menges; Morpho-Ecologies, Neufert (építés- és tervezéstan Kézikönyv); építészeti online magazinok tematikus keresései: https://www.modum.hu/balaton-felvidek.html https://epiteszforum.hu/ https://divisare.com/ https://www.dezeen.com/ https://www.architektur-aktuell.at/
SZÜKSÉGES TECHNIKAI ESZKÖZÖK	Előadáson jegyzetelni: (moleskine típusú) notesz + tűfilc Gyakorlaton: skiccpausz-on vázolni + ceruza, Felszerkeszteni: laptopon + ArchiCad és Photoshop (Krita). Fizikai modell: hibrid anyaghasználat, modell karton+fa+plexi +(3D kieg. részletek)

HÉT	GYAKORLAT FORMÁJA	GYAKORLAT PROGRAMJA
1.konz. 2026.02.27.	személyes konzultáció	EA: Bevezetés: tematika, helyszínek, tervezési feladat, GY: Tervezési munka elindítása: Google-map, szakirodalmi források, hivatkozások, Kutatási tanácsok műteremvezetőktől, saját előtanulmány munkarész elindítása. Követendő címszavak/bekezdéscímek: 1.Környezet-Analízis; 2.Funkció-Analízis; 3.Forma- Kutatás - Külső; 4.Formakutatás-Belső Terek. Konceptióalkotás elkezdése: település szerkezeti kapcsolatok, természet, környezet, domborzat figyelembe vétele HELYSZÍNI BEJÁRÁS: egyénileg, fotódokumentáció készítse, benyomások: környezet, domborzat,
2.konz. 2026.03.13.	személyes konzultáció	EA: Vidék helyzete 1. GY: PREZENTÁCIÓ: TANULMÁNY Feltöltés MOODLE mappába. Onnan: Előtanulmány prezentálása műtermekként. Visszajelzés azonnal -szóban.
3.konz. 2026.03.27.	személyes konzultáció	EA: Balaton-felvidék építészeti karaktere 2. GY: telepítési terv, konzultáció funkcionális program egyéni összeállítása. Zónák: fő, mellék, kiszolgáló funkciók, hoirzontális, vertikális közlekedő rendszerek, (szakmai) vizitor útvonal(ak) terv konzultáció
4.konz. 2026.04.10.	személyes konzultáció	EA: Kortárs vidéki építészet 3. GY: telepítés pontosítása/fejlesztése az épület fejlődése vonzataként. Alaprajz, metszet, helyszínrajz felszerkesztett megoldásai Axonometrikus tömegképzés, nyíláskiosztás. Belülről kifelé és kívülről befelé tervezés összehangolása, terv konzultáció
5.konz. 2026.04.24.	személyes konzultáció	EA: Elmarad GY: PREZENTÁCIÓ - MUNKAKÖZI TERV bemutató Feltöltés MOODLE mappába. Onnan: Munkaközi terv prezentálása műtermekként.
6.konz. 2026.05.08.	személyes konzultáció	EA: Kortárs vidéki építészet 4. GY: alaprajz, helyszínrajz véglegesítése m=1:100 léptékben: szerkezeti logika, rendszer, innovatív anyaghasználat, dinamikus, kreatív, innovatív, újszerű

		látásmód erősítése, környezetbe ágyazottság kérdésköre, terv konzultáció
7.konz. 2026.05.22.	személyes konzultáció	EA: Elmarad GY: PREZENTÁCIÓ: FÉLÉVES TERV + tabló + makett (1:200) TABLO + MAKETT mellett a fél éves anyag feltöltése egy grafikailag átgondolt, szerkesztett füzet formájában is – mely tartalmaz minden a fél év során a végső tervhez hozzájárult gondolatot.

KÖVETELMÉNY	LEÍRÁS
A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ RÉSZVÉTEL KÖVETELMÉNYEI	AZ ELŐADÁS látogatása kötelező. Az előadásokon jegyzetelni kell (kis füzet -javasolt moleszkin típusú)- fontosnak ítélt gondolatokat később az A/3 pdf „füzet”-ébe kérjük beleszerkeszteni. A GYAKORLAT látogatása kötelező. Gyakorlaton Jelenlétnek csak a konzultálandó anyag bemutatása számít. Legfeljebb három alkalommal lehet hiányozni, a tantárgyi követelményekre az Egyetemi Tanulmányi és Vizsgaszabályzat illetve a kari kiegészítésében foglaltak érvényesek. (kiemelten ETVSZ 46. §)
AZ IGAZOLÁS MÓDJA A FOGLALKOZÁSOKRÓL TÁVOLLÉT ESETÉN	Az évfolyamfelelős 2 műteremvezetővel és konzulenseikkel dolgozik. A félév ütemes elvégzése érdekében az egyes tervezési feladatok elfogadott teljesítésével - műteremvezetővel egyeztetett indokolt esetben - max. egy hetet lehet késni. A megengedetten túli hiányzás/késedelem az évfolyamfelelős döntése szerint a félév teljesítés megtagadásával járhat.
FÉLÉVES feladat rövid leírása :	Minden műterem saját konkrét helyszínre dolgozik. A VIDÉKFEJLESZTÉS KOMPLEX ELMÉLETI ÉS STRATÉGIAI MEGKÖZELÍTÉSE (tartalma: kutatási vázlat, konceptuális térértelmezés, beadandó terv) • VIDÉKFEJLESZTÉS 1.0 (kulcsfogalom: TERMELÉS) • VIDÉKFEJLESZTÉS 2.0 (kulcsfogalom: FELZÁRKÓZTATÁS) • VIDÉKFEJLESZTÉS 3.0 (kulcsfogalom: DIVERZIFIKÁCIÓ) • VIDÉKFEJLESZTÉS 4.0 (kulcsfogalom: ADAPTÍVITÁS - reziliencia, digitális, ökológiai és közösségi hálózatok, a hangsúly a körforgásos gazdaságon, az okos technológián és az ökoszisztéma alapú tervezésen van - INNOVATÍV KÍSÉRLETI TÉR) HELYSZÍNEK MŰTERMEKKÉNT (tervezet): 1. műterem: FELSŐÖRS - Istálló és lovarda 2. műterem: KÖVESKÁLL - gomba termesztő manufaktúra 3. műterem: PÉCSELY - Kézműves borászat 1 mérőföldkő - TANULMÁNY: Az egyes műtemekben 3 fős csoportokban dolgoznak 1 feladat: Környezet kutatás, a konkrét település környezet vizsgálata és lényegi elemzése. /Formátum: Fekvő A/3 pdf füzetbe 3-5 magyarázó ábra és cirka 4000 karakter saját szöveg, idézetek forrás megjelöléssel plusz információként./ 2. feladat: A konkrét - kiadott - építészeti tervezési helyszín adottságainak feltérképezése, fotó-dokumentáció (már gondolva a későbbi tervezési látványok igényeire), google map és helyszíni bejárás alapján. Méretezett 3 dimenziós adatszolgáltatás a makettkészítéshez. /Formátum: Fekvő A/3 pdf füzetbe 3-5 magyarázó ábra és cirka 4000 karakter saját szöveg, idézetek forrás megjelöléssel plusz információként./ 3. feladat: A vidéki funkciók kutatása, lehetséges funkcionális előképek keresése és azok értelmezése, amely a tervezési program alapjául szolgál(hat). Iránymutatásként a mellékletben kiadott funkciók elemzését jelenti azok egyeztetett módon továbbiakkal is bővíthetők. Végül egy tervezési program alapjául szolgáló funkcionális és nm lista. /Formátum: Fekvő A/3 pdf füzetbe 3-5 magyarázó ábra és cirka 4000 karakter saját szöveg, idézetek forrás megjelöléssel plusz információként./ 2.Mérőföldkő - MUNKAKÖZI TERV: /Egyéni tervkészítés publikációs minőségben az építészeti gondolatok kifejezésére, részletezettség 1:200 léptékben. Szöveges munkarész Cím , alcím , absztrakt 10-12 mondat. Tervek: átnézeti helyszínrajz 1:500, beépítési (környezetrendezési) terv 1:200 léptékben, alaprajzok, metszetek, homlokzatok M1:100 és axonometrikus ábrázolás. Szükséges a koncepció fejlődését bemutató 2-3 magyarázó axonometrikus séma./ 3.mérőföldkő - FÉLÉVES TERV: 1:100 részletezettségű tervek. Tartalma: 1:500 helyszínrajz, 1:200 beépítési terv, 1:100 alaprajzok funkcionális bútorozással, metszetek, homlokzatok. Látványterv: legalább egy nagyméretű fő látvány és további 2-3 külső/belső. 4.mérőföldkő: TABLÓ, egyéni és végleges MAKETT (1:200/250) és 3-4 fotóval ledokumentálva.) Az évvégi - kötelezően konzultált, jóváhagyott - TABLÓ, 300mmx1000mm, 300dpi felbontással pdf formátumban tömörítés nélkül kell feltölteni, a megadott MOODLE mappába A TABLÓ egy olyan képzőművészeti értéket magában hordozó alkotás, mely amellett, hogy grafikai és tipográfiai egységes kompozíciót képvisel, illusztrálja a terv evolúcióját; egy teljes leképezés a szemeszter munkájának – fő látvány narratív , atmoszféra teremtő elemekkel, címmel, alcímmel, 10-12 mondatos absztrakttal, .

FÉLÉVZÁRÁS KÖVETELMÉNYEI					
AZ ALÁÍRÁS MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI	Féléves Zárófeladat: TABLO + PORTFOLIO feltöltése a megadott módon a megadott MOODLE internetes helyre megadott határidőre. (lásd korábbiakban meghatározva). Beadásnak a konzulens által elérhető sikeres feltöltés számít. Az aláírás megszerzésének feltételei: A - semester folyamán végig konzultált - <i>Féléves Zárófeladat</i> beadása (végig konzultált félévet követően!) Késedelem esetén a tvsz szerinti aláíráspótló vizsgával lehetséges egy alkalommal a pótlás, az arra jogosultaknak, tehát azok részére, akik az utolsó zárófeladat beadással maradtak el. Aláíráspótló vizsga tervezett időpontja később kerül megadásra, a vizsgaidőszakban.				
	KIDOLGOZOTTSÁG Funkció: a terv többet jelent mint a szükséges technológiai és használati funkciók kiszolgálása, fontos, hogy tovább fejlessze tovább a kutatás során levont következtetéseket, esztétikai és koncepcionális tartalmakat is hordoz Térhasználat: a terv tipológiájában és morfológiájában komplex módon foglalkozik a terekkel, azok rendszerét, szervezésének kapcsolatait összetetten vizsgálja Anyaghasználat: fontos a kortárs/innovatív/adekvált választás a mikro és makro szinten felmerülő jelentőséggel bíró problémákra, és mindezt a környezetére való figyelemmel Narratíva: tartalmi mélység, határozott megfogalmazás és tükrözi a szerző építészetéről alkotott gondolatait Kontextus: a terv figyelembe veszi, kapcsolatot létesít és párbeszédet folytat környezetével KONCEPCIÓTERV Kutatási háttér: azt kutassa, ami később a koncepció-terv alapjául szolgál, és segít kialakítani a tervezési folyamat vezérfonalát Kortárs kontextus: a terv mai szemszögből közelít a témájában aktuális ökológiai problémákhoz, egyúttal társadalmi szerepvállalás mentén cselekszik Mezőgazdasági építészet: funkcionalitásában, szerkesztettségében és a technológiai minőségében hordozzon mai építészeti értékeket, ugyanakkor nem feledkezik meg a múlt értékeiről Innováció: a terv kísérleti megközelítésmóddal jövőbe mutatóan keresi a válaszokat az építészet és a társadalom sarkalatos kérdéseire Prezentáció struktúrája: a bemutatott alkotás képzőművészeti értéke vizuális szempontból is rendelkezzen saját minőséggel, figyelmet kell fordítani a szóbeli prezentáción elhangzó építészet retorikai felépítésére HOZZÁÁLLÁS/FEJLŐDÉS A hallgató fejlődése fokozott figyelembevételre kerül. A konzultáció „minőségét” a gyakorlatvezetők értékelése alapján mértékben figyelembe vesszük az érdemjegy véglegesítésénél + / - tényezőként. AZ ÉVVÉGI ÉRDEMJEJY KIALAKÍTÁSÁNAK METODIKÁJA: Minden rész súlyozása a terv évvégi ledokumentált állapotának értékelését jelenti. Az évvégi FÜZET és TABLO -ban dokumentálásra kerülnek, és év végén kerülnek osztályzásra. Értékelés módja : Évközi 3 prezentáció (mértékhelyek) azonnali szóbeli visszajelzéssel. Az évvégi osztályozás a tankörvezetők javaslatai alapján a műteremvezetők közös osztályozásával évfolyamfelelősi véglegesítéssel. Aki plagizál - azaz megsérti az Óbudai Egyetem Etikai Kódexe 4. §-ének (2) bekezdésében foglaltakat - annak a tantárgyfelelős oktató a tantárgy teljesítését megtagadja, az Egyetem pedig A HKR TVSZ 90. §-a alapján fegyelmi eljárást indíthat.				
Félév értékelése:	1 - ELÉGTELEN	2 - ELÉGSÉGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ	5 - JELES